

Nytårstale 2012

Formanden for Naalakkersuisut Kuupik Kleist

Kære alle medborgere

Året 2011 er forbi og vi har taget hul på det nye år 2012. Jeg ønsker alle et rigtigt godt nytår. Jeg håber, at alle har nydt juledagenes velsignelser, og at det nye år vi er trådt ind i vil opfylde vore ønsker og forventninger.

Der skal lyde en tak til alle for året der gik, for både de positive og de til tider mindre behagelige oplevelser.

Forandringer

Det er snart 3 år siden vi fejrede indførelsen af Selvstyret og bekræftede, at vi ønsker at tage et styrket ansvar som folk. Det var en glædens dag, og jeg mindes stadig dagen med en følelse af stolthed og lykke. Med det styrkede ansvar sagde vi samtidig ”ja” til, at alting ikke kan forblive som det altid har været. Vi sagde ”ja” til at vi havde modet til at møde forandringer og aktivt arbejde med de udfordringer, der er i vores samfund.

Men vi ved alle, at forandringer kan virke skræmmende, hvis man står alene og ikke kan se målet. Derfor skal målet være klart for os alle og vi må styrke hinanden i, at vores forandringer skal være forbundet med forbedringer, energi og troen på os selv. Og målet er klart. Vi skal skabe et bæredygtigt samfund. Et samfund som er menneskeligt, økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtigt, således at vi efterlader et sundt samfund til de kommende generationer, der i endnu højere grad vil være en medspiller i en global verden. Det er vores pligt som politikere, borgere, organisationer og andre at bidrage til et stærkt samfund nu og i fremtiden.

Det er bydende nødvendigt i forandringer, at vi viser vores medborgerskab og tager ansvar for os selv, hinanden og fællesskabet. Kære medborgere. I skal blive ved med at blande jer i debatter og hjælpe os med at tage de rigtige beslutninger. Sammen har vi et fælles mål og på vejen møder vi forandringer, der skal diskuteres og debatteres i respektfuld dialog.

Én ting står dog klart: Vi kommer alle til at bidrage med, hvad vi kan. Vi gennemlever nogle økonomiske svære år og ofte bliver det en kamp om, at få økonomien til at hænge sammen. Men vi må minde hinanden om det fælles mål, nemlig at der er råd til velfærd for vore børn og deres børn i fremtiden.

Vi er på rette spor

Mod slutningen af 2011 offentliggjorde Grønlands Statistik en række nye og glædelige oplysninger. Blandt andet fremgik det, at vores eksport er forøget væsentligt. I forhold til 2010 var væksten på 376 mio.kr., altså næsten 25 % højere.

Der er opnået mærkbart bedre priser for forskellige fiskearter.

Disse officielle og pålidelige oplysninger bør danne baggrund for en mere sober debat om fiskeriet.

Uanset de positive nyheder, ved vi også at dele af fiskeriet stadig drives urentabelt og dermed ikke bæredygtigt. Det er bl.a. på den baggrund at Naalakkersuisut til stadighed arbejder for at modernisere og gennemføre strukturændringer i fiskeriet, og vi har derfor et stærkt ønske om at etablere en bedre dialog med erhvervet og vore politiske kolleger.

Jeg vil gerne benytte anledningen til at rette en tak til alle fiskerne, fangerne og deres familier overalt på kysten for deres medvirken til at skabe væksten i vort land og ønske dem en øget fremgang i det nye år.

Tilpasning til nye betingelser

Vi bør gøre vores yderste for at opnå MSC-certificering af vore fiskeprodukter i løbet af 2012. En MSC-certificering skal sikre at vore produkter opnår bedre priser, uanset faldende mængder. Målet må være, at alle arter såsom rejer, torsk og andre fisk opnår denne certificering. Der er ingen tvivl om, at vi skal være meget opmærksomme på ikke at sakke agterud i forhold til vore konkurrenter på markedet.

Vi har jo alle i flere år vidst, at hellefiskebestanden er i tilbagegang. Et fortsat fiskeri, som det foregår i dag, vil kunne føre til en kollaps af bestanden i løbet af de næste ca. 20 år. Det er selvsagt ikke en ønskelig situation at havne i. Vi har som nævnt en pligt til at tænke på den næste generation.

I takt med at klimaet ændrer sig, opstår også nye muligheder i fiskeriet. Vi følger nøje, hvilke muligheder der byder sig med tiden således, at de kan udnyttes gennem forsøgsfiskeri.

”Kære fremtid”

Et af de mange glædelige begivenheder sidste år var børne- og ungdomskonferencen Nakuusa Youth Forum, arrangeret af Naalakkersuisut i samarbejde med Unicef og som blev afviklet i Ilulissat. Børn og unge fra hele landet deltog og mange flere havde ønsket at være med.

Konferencens resultat i form af slutdokumentet ”KÆRE FREMTID” blev sendt til medlemmerne af Inatsisartut og Naalakkersuisut og indeholder topmødets anbefalinger og prioriteter. Jeg tror at vi alle fuldt ud forstår budskabet om, at folkeskolen og uddannelsesmulighederne står allerøverst på prioriteringslisten.

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg sige mange tak for jeres anbefalinger, og at vi vil følge mange af jeres anbefalinger i vores videre arbejde. Bl.a. vil vi med hensyn til videreudviklingen af folkeskolen, og også vedrørende de unge, der må rejse hjemmefra for at gå i skole, fremlægge vores planer til foråret, hvor vi vil medtage jeres anbefalinger.

De seneste opgørelser viser at vores ekstraordinære indsats for at højne uddannelsesniveaet bærer frugter. I forhold til 2005 er antallet af uddannelsessøgende i 2010 forøget med 36 % og antallet der gennemfører deres uddannelse med en eksamen er steget med 38 %.

Vores forventninger vil være voksende i takt med at antallet af skolehjems- og kollegiepladserne bliver flere.

Naalakkersuisut har for nylig besluttet at forøge bevillingerne til byggeri af skolehjem og kollegier. Jeg er helt sikker på, at vi vil vende tilbage til anbefalingerne fra Nakuusa Youth Forum, og jeg forestiller mig, at dette forum kan blive en årligt tilbagevendende begivenhed – hvor vi drøfter, hvordan vi politisk kan medvirke til at forbedre børn og unges vilkår.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en inderlig tak til alle, børn, unge, forældre og andre der arbejder med børneomsorg og undervisning og ønske jer alt godt i fremtiden.

Ligeledes er det mig magtpåliggende at takke alle de mange personer der af egen vilje arbejder for mange gode formål, f.eks. Bedre Børneliv, som i efteråret gennemførte en landsindsamling med stor succes for at være med til at forbedre børns vilkår. Og selvfølgelig også en meget stor tak til alle de frivillige inden for idrætten og ude i foreningerne, som uden at forvente betaling gør et flot stykke arbejde.

Råstofaktiviteter på spring

Her to år efter at den intensive olieeftersforskning er gået i gang, kan vi konstatere at grønlandske firmaer og arbejdere har viljen til at deltage i de nye aktiviteter. Antallet af virksomheder, der beskæftiger sig med olieaktiviteter, er femdoblet i det forløbne år – og vi har kun set begyndelsen.

Men det kan have lange udsigter før et evt. oliefund og vi skal derfor også forfølge andre råstofpotentialer. Det kan skabe mange arbejdspladser, men skal vi som samfund have optimalt udbytte af aktiviteterne, er det nødvendigt at vi forbereder os endnu mere end vi gør i dag.

Vi har i det forløbne år etableret grundlaget for en ekstraordinær beskæftigelsesindsats. Vi har også indført nye opgørelsesmetoder af arbejdsløsheden, så vi får bedre redskaber til at få flere i beskæftigelse.

Tiden nærmer sig, hvor indtil flere mineprojekter forhåbentlig bliver realiseret. Vi regner med at modtage flere ansøgninger om udvinding af mineralske råstoffer. Det vil, når den tid kommer, selvfølgelig være et spørgsmål om mineselskaberne er i stand til at opfylde lovgivningens krav, men der er til gengæld ingen tvivl om at tidspunktet for meget vigtige beslutninger nærmer sig hastigt.

Vi skal bestræbe os meget for at tage disse beslutninger om vores fælles fremtid i fællesskab. I den forbindelse tænker jeg især på planerne om at etablere en aluminiumssmelter ved Maniitsoq.

Der er stadig delte meninger om det planlagte smelteværk. Nogle er for mens andre er imod – der skal være plads til alle holdninger. Men uanset de forskellige holdninger, er det vigtigt at huske på at grundlaget for beslutningerne er vores egen lovgivning og relevante internationale aftaler – vi er forpligtede til at overholde forskellige regler, som man ikke bare kan ignorere. Vi arbejder og vil fortsat arbejde på et forsvarligt grundlag.

Grønland og verden

Kære medborgere.

I aften vil jeg ikke undlade også at kaste et blik udenfor landets grænser. Vi er blevet i stand til at følge tæt med i alt, hvad der sker rundt omkring i verden. En af de ekstremt chokerende begivenheder sidste år, var det store jordskælv i Japan, som kostede mange menneskeliv, og hvor bl.a. eksplosionen på et atomkraftværk stadig den dag i dag udgør en trussel for befolkningen.

Men den tragedie, der rystede os mest, og som vi følte os tættest på, var massakren på en lang række unge politiske aktive, som skete på øen Utøya i Norge. Den uhyggelige hændelse vakte selvfølgelig stor medfølelse hos mange af vore medborgere og vi har viderebragt kondolencerne til det norske folk.

Befolkningerne i en række arabiske lande fik nok af de årelange brutale diktatoriske regimer og skabte ”det arabiske forår”, hvilket viser at stater, der normalt regnes for uforanderlige, ikke længere kan undsige sig omverdenens indflydelse. Lad os håbe at omvæltninger vil føre til mere demokrati og til fred blandt folkene.

Naalakkersuisuts planer for 2012

Den finansielle krise som begyndte at hænge i 2008 har stadig stor indflydelse – der er endda stor sandsynlighed for at krisen stadig kan blive værre.

Vi er til gengæld ikke blevet så hårdt ramt som man kunne frygte. Forrige år var den økonomiske vækst på 1,2 %. Vi regner med samme eller lidt højere vækstrate i 2011.

Men skal vi have noget at stå imod med, i forhold til det offentliges stadig stigende udgifter har vi behov for en vækst på mindst 2 – 3 % på årsbasis.

For at forbedre befolkningens levevilkår prioriterer Naalakkersuisut derfor følgende initiativer i 2012:

- flere arbejdspladser
- mere boligbyggeri overalt i landet
- flere skolehjem og kollegier
- flere studerende og praktikpladser, og
- mindsket ulighed i vort land.

For at nå målene skal vi arbejde tæt sammen med kommunerne. I det nye år er det mit største ønske at vi løfter i fællesskab, det er den eneste sikre vej til at vi kan gennemføre de forbedringer vi ønsker.

Naalakkersuisut har for 2012 omfattende planer for fortsættelsen af strukturændringerne i vores samfund.

Set under ét skal vi have modet til at gøre op med en lang række af de forhold, vi i dag tager for givet. Der er behov for at gennemføre reformer af pensionsområdet så det bl.a. sikres at flest mulig sparer op til deres egen alderdom ligesom der er behov for at gennemføre reformer af boligområdet så tilskud til boligudgifterne målrettes de som har et reelt behov. Samtidig er der behov for serviceeftersyn af priserne på el-, vand-, varme- og fragt her 10 året efter ophævelse af ensprissystemet.

Der er tale om forhold som har stor betydning for alle. Derfor vil Naalakkersuisut invitere arbejdsmarkedets parter, dvs. både lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationerne til forhandlinger i 2012 om de nødvendige reformer.

I 2012 vil Naalakkersuisut sætte speciel fokus på samfundets gæld og de nødvendige investeringer på anlægsområdet, herunder finansieringen af investeringerne.

Endvidere vil Naalakkersuisut i det kommende år fremlægge en lovpakke om ydelser til børn og unge, samt fremlægge lovforslag der vedrører kultur og fritid.

På Inatsisartuts forårssamling vil Naalakkersuisut præsentere en række vækstinitiativer, der kan danne rammerne for de nødvendige forandringer indenfor erhvervs- og arbejdsmarkedsområdet.

De initiativer vi gerne vil igangsætte, skal vi på et andet tidspunkt komme tilbage til, men jeg vil dog lige hæfte mig ved en ting. Det er en langvarig sag gennem mange år, som endelig skal afsluttes her i det nye år. Ved vedvarende insistensen har vi nu opnået 40 mio. kroner til oprydning af Dundasområdet. Yderligere opnåede vi, at amerikanernes miljøefterladenskaber skal kortlægges.

Vi træder ind i det nye år med positive forventninger og spænding, et år hvor vi i fællesskab kan opnå store resultater for vores samfund, hvis vi har viljen til at samarbejde.

Sundhed

Vor moderne livsstil og sundhed er stadig under forandring, og i den forbindelse skal vi alle sammen huske på, at vi er med til at give et sundt liv videre til næste generation, børnene. En sund livsstil er hjørnестenen i dagens samfund.

Ventelisten for patienter til lægebehandling er i det forløbne år blevet kortere, og det er noget, folk kan mærke i hverdagen, takket være vore tillægsbevillinger. Vi ser frem til, og håber, at flere og flere får gavn af den kortere venteliste så tidligt som muligt.

Et nyt patienthotel i Danmark bliver også taget i brug i det nye år, hvilket vil gøre hverdagen lettere for patienterne.

Afslutning

Vi har just fejret juledagene sammen med vore familier og i venners lag. Dage præget af kærlig omsorg og venlig imødekommenhed. Jeg er sikker på at de allerfleste har nydt godt af dagene. Mit ønske for 2012 skal være, at samhørighed, gensidig respekt og tolerance bliver kendetegnende for det nye år, også når det bliver hverdag igen. Vi har masser at være fælles om, og det bør vi værne om frem for splittelse os imellem.

Jeg ønsker vore venner i rigsfællesskabet Færøerne og Danmark et godt nytår og takker for vores samarbejde i det forløbne.

Jeg vil ligeledes rette en tak til alle vore stammefrænder og deres ledere i Canada, Alaska og Siberien for et godt og berigende samarbejde og ønske dem et godt nytår.

Og ikke mindst kan jeg ikke lade være med at nævne vore landsmænd i Danmark og i udlandet særskilt i aften – der skal lyde en hjertelig tak for alt herfra til jer alle sammen. Vi ses igen i det nye år.

Jeg ønsker et godt helbred og fremgang for alle og et godt nytår.